

Kabinová lanovka na Černou horu

Nejmodernější kabinkovou lanovkou u nás je v současné době Černohorský Express. Jedná se o historicky třetí takovou dráhu z Janských Lázní na Černou horu (1299 m). Její výstavba trvala rekordní čtyři měsíce, přišla na asi 130 milionů a první turisty vyvezla 11. srpna 2006. Co jí předcházelo?

Přesné datum zahájení stavby první lanové dráhy na Černou horu se nedochovalo. Většina pozemků, na nichž se lanovka budovala, patřila hraběti Černínovi z Maršova. Vlastní stavbu prováděly současně dvě firmy: František Wiesner, strojírna Chrudim (dnešní Transporta), vytvořila strojní a ocelové konstrukce a brněnská filiálka německé firmy Wayn a Freytag prováděla veškeré stavební práce.

Pracovalo se intenzivně, za jakéhokoli počasí. Jen betonování patek podpěr se muselo při mrazech pod -18 °C přerušit, při teplotách vyšších se běžně betonovalo pod přístřešky z chvojí, kde se topilo koksem v ocelových kóších. Kabiny z České Lípy, uvnitř obložené mahagonem, měly hliníkovou konstrukci.



FOTO: WWW.CERNA-HORA.CZ

Provoz oficiálně odstartoval 31. října 1928. Dva třicetimístné vozy vyjízděly na 3174 m dlouhou trať po zahájení provozu zhruba šestkrát denně, bylo ovšem možné objednat i mimořádné jízdy. Od samého začátku zajišťovaly provoz Československé dráhy. V roce 1938 lanovka formálně připadla říšským drahám, ty ji ovšem obratem prodaly soukromému provozovateli, jemuž pak byla v roce 1945 zabavena a navrátna ČSD. Od poloviny 60. let začínalo být zřejmé, že už dosluhuje.

V roce 1970 začíná výstavba druhé kabinkové lanovky. Její trasa vedla v jiném lesním průseku než původní lanovka, jejíž dolní stanice se nacházela přímo na náměstí Janských



Lázní. Nová spojnice města s horou vyjízdí 1. března 1980. V roce 1992 proběhla částečná rekonstrukce, původní čtyřmístné kabiny nahrazují nové od firmy Swoboda (opět čtyřmístné). Délka lanové dráhy byla 2303 m s výškovým rozdílem 566 m, na trati stálo 12 podpěr. Rychlost 3 m/s znamenala 13 minut na vrchol. V roce 1996 přešla lanovka do soukromých rukou a sloužila až do 17. dubna 2006. Následující den začaly demoliční práce.

Na parkoviště u dolní stanice putují komponenty nové kabinové lanovky. Usadit je pak pomáhal i vrtulník. Poprvé v ČR se staví tubusy podpěr ze dvou či tří dílů na sebe. Celková hmotnost podpěr dosahuje 5 až 7 tun, vrtulník unese jen okolo 2,5 t. Lanovka s kabinami pro osm osob stojí ve stejné trase jako ta předchozí, na trati je však vystavěno 15 podpěr, doba jízdy je 7,4 minuty, rychlost jízdy 6 m/s a přepravní kapacita 1500 osob za hodinu. Dodavatelem technologie je rakouská firma Doppelmayr.

• **Provozní doba:** 8.30 – 16.30, poslední jízda v 17.30.

Jízdné: nahoru (dospělí, děti do 10 let): 100/80 Kč, zpáteční 150/120 Kč.

www.cerna-hora.cz

Kabinová lanovka na Ještěd

Za ideálních podmínek dohlédnete z vrcholu Ještědu (1012 m) až do Prahy. Geniální Hubáčekův vysílač v zádech, před vámi Kunětická hora, Trosky, Ralsko, Házmburk, Milešovka, Sněžka, v dálce Orlické hory... Pěší výstup na Ještěd je náročný a neposkytuje mimořádné zážitky, nechte se tedy vyvézt z Horního Hanychova lanovkou. Od roku 1980, kdy byla zrušena kyvadlová lanovka v Janských Lázních, je ještědská lanovka jedinou klasickou visutou kyvadlovou lanovkou u nás. Turisté ale začali holý vrchol této jedinečné hory nad Libercem objevovat dávno předtím.

V 19. století propukaly v libereckých textilkách dělnické nepokoje. V roce 1844 oddíl vojáků jednu takovou vzpouru potlačil a poté se vydal na vrchol Ještědu. Za nimi vykročili podnikaví manželé Haslerovi z Horního Hanychova se zásobou uzenek a pití a zřídili nahore jakousi občerstvovací stanici. Návštěvnost vrcholu později motivovalo i právo nosit odznaky za stý, pětistý a tisícový výstup. Hostinský rezervoval každému „stovkaři“ zvlášť